

Innhold

Forord	9
Kapittel 1	
Introduksjon – familiemangfold	11
Innledning	11
Familieforståelser og ulike familieformer	12
Barnefamilier og fattigdom	17
Familiens betydning	17
Psykososiale utfordringer og familieforhold	18
Pedagogiske institusjoners speiling og synliggjøring av familiemangfold	19
Antologiens oppbygning	21
DEL 1	
Moderne familieformer	25
Kapittel 2	
Regnbuefamilier og barnehagens pedagogiske arbeid	27
Å speile familiemangfoldet – rammeplanens føringer for barnehagens arbeid	28
Hvem er regnbuefamilien?	29
Hvor mange barn vokser opp i regnbuefamilier?	30
Å vokse opp i en regnbuefamilie	31
«Se, de flørter» – om heteronormativitet i møte med barn	33
Minoritetsstress – en sårbarhetsfaktor for barn og familier	34

Hvordan kan man synliggjøre og speile regnbuefamiliene?	
Inkluderende praksis	38
Språk	39
Lek	41
Fysisk miljø	43
Litteratur, fortellinger og sang	44
Tilblivelseshistorier	46
En mangfoldig framtid	47

Kapittel 3

Solomødre og deres familieform	49
Innledning	49
Fertilitetsteknologi endrer forståelsen av familien	50
Teori	52
Solomødres familieform i forskningen	53
Solomødrenes barn klarer seg bra	53
Kjennetegn ved solomødrene og deres familier	54
Nye familieformer vurderes med kjernefamilien som mal	56
Embryoadoptsjon og nye forståelser av foreldreskap	57
Forelderådgivning og forberedelse til enslig foreldreskap	58
Solomødres ønsker til barnehagen	60
Metodisk framgangsmåte	60
Etikk og personvern	61
Analyse	62
Hovedfunn	62
Normalisere egen familieform	63
Redusere fordommer	63
Lette barnas liv	64
Diskusjon	64
Deltakerne omfavner normalitet	65
Normalitet som et problem i tidligere forskning	65
Forskning som fremmer «det unormale» som en norm	66
Tidligere forskning som implisitt omfavner normalitet	66
Avslutning	67
Mulige implikasjoner for barnehagens arbeid	68

DEL 2	
Etnisk, språklig og religiøst familiemangfold	69

Kapittel 4

Etikk og religion i barnehagen – fra et profesjonsetisk og

religiøst perspektiv	71
Innledning	71
Metode	72
Etikk og det religiøse mangfoldet i barnehagen	74
Den etiske verktøykassa	75
Nærhetsetikken	76
Pliktetikken	77
Konsekvensetikken	78
Diskursetikken	78
Jehovas vitner	79
Islam	83
Katolsk tro og praksis	88
En kort oppsummering av informantenes refleksjoner rundt casene ...	91
Konklusjon	93

Kapittel 5

Familieformer og foreldresamarbeid i barnehagen i et

mangfoldsperspektiv	94
Introduksjon	94
Familieformer, familieforhold og migrasjon	97
Foreldresamarbeid i lys av familiemangfoldet	101
Oppsummerende diskusjon	108

Kapittel 6

Språkmangfold i familier og ulike flerspråklige praksiser

i barns hjem	110
Hva er en flerspråklig familie?	111
Forskning om språklig mangfold og språkbruk i flerspråklige familier	113
Ulike språkbrukspraksiser i flerspråklige familier	114
Transspråking og kodeveksling	116
Språk – et dynamisk system	117
Språking, meningsskaping og funksjon	119

Språkideologi og flerspråklige praksiser i hjemmet	120
Endringer i familiers og individers språkbruksmønstre over tid	121
Hvilke konsekvenser denne kunnskapen kan ha	122

DEL 3

Kapittel 7

Familiesyn og mangfold uttrykt i planer for høyere utdanning	127
Innledning	127
Disposisjon	129
Formålet med utdanningen	129
Diskurser om mangfold	130
Metodisk tilnærming	131
Hva uttrykker studieplanene om familie og mangfold?	132
På sporet av familiemangfold?	134
Hva med et maktkritisk perspektiv i utdanningene?	136
En heteronormativ tenkning om familier – eller nøytralitet?	138
Oppsummering og avsluttende kommentarer	139
Litteratur	142
Forfatterpresentasjon	155
Stikkord	157